

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת
אחרי מות קדושים
תשפ"א



סרקו להורדה

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**



הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת אחרי מות קדושים תשפ"א – סוד ענין שעיר המשתלח, איך נהיה קדושים?

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם?

בפרשת אחרי מות עיקר הענין סדר עבודתו של כהן גדול ביום הכיפורים. ובפרשת קדושים, אם נתמצת – אז עיקרי התורה, עיקרי הדרישות והציוויים שה' יתברך מצוה את ישראל, על מנת שנהיה קדושים, מה צריך העם הקדוש הזה לעשות כדי להחשב קדוש בעיני ה' יתברך.

ונתחיל בענין של יום כיפור. כמו שידוע, יום הכיפורים מכפר על עבירות שבין אדם למקום, ואינו מכפר על עבירות שבין אדם לחברו עד שיפייס את חברו.

בזמן שבית המקדש היה קיים, ב'סדר העבודה', הכהן גדול הוא הנציג של עם ישראל. כתוב שאין לה' יתברך אלא כהן גדול ביום הכיפורים בקודש הקדשים. מה הוא עושה שם? הוא בעצם שם ממתיק את הדינים, ממתיק את הדינים מעם ישראל וגורם ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה – שתמיד מפני העוונות רחמנא לצלן היצר הרע הפרטי והכללי עולים למעלה ומקטרגים על האדם, מקטרגים על עם ישראל, חס ושלוש – ואז נענשים. זאת אומרת, דנים בשמים, וכתוצאה מהחטאים נענשים – השפע שהיה אמור להגיע לעם ישראל ולאדם הפרטי בעם ישראל הולך, חלק ממנו, לסטרא אחרא.

ה' יתברך ברא את הסטרא אחרא בדרך כזו שתהיה לה רק חיות כדי חיותה לא יותר, שפע כדי חיותה. את שאר ה'פרנסה', כדי שתהיה לה ברווח, היא צריכה להשיג על ידי זה שהיא תנסה להחטיא את הפרט ואת הכלל. אז יש לה ענין מאוד קיומי בזה.

מעבר לכך, היצר הרע הכללי מרד נגד ה' יתברך. הוא לא עושה את העבודה שלו לשם שמים, אלא הוא רוצה למלוך במקום ה' יתברך. אם היה עושה את העבודה שלו לשם שמים, היה מקבל שכר. אבל לעתיד לבוא במקום לקבל שכר הוא יישחט, בגלל המרד. כל זה מובא בפנימיות, בקבלה. כמובן שאין הוא יכול לעשות שום דבר בלי אישור מאבא שבשמים. הוא לא בעל הבית. אבל ב'הסכס' שיש אתו, כל עוד שהוא מחטיא, הוא רוצה את השכר שלו, הוא לא מוותר על השכר שלו.

ביום הכיפורים, איך מתכפר העניין? יש כמה תנאים: צריך לענות את הנפש, כל עם ישראל צריך להתענות, כמובן חוץ מחולים בסכנה שיש להם סדר אחר, אבל באופן כללי צריך להתענות ולעשות תשובה, לעשות תשובה מעומק הלב. בזמן שבית המקדש קיים אז יש את העבודה של הכהן הגדול, שמאוד מסייעת בענין הזה.

בעבודה של כהן גדול יש שתי בחינות: מה שהוא עושה בתוך ההיכל בקודש הקודשים ומה שהוא עושה בחוץ. מה שהוא עושה בחוץ – יש מעשה חשוב מאוד, שזה לשלח את השעיר שנבחר על ידי גורלות, שעלה בגורל לשלוח אותו, "לְעִזָּאזֵל הַמִּדְבָּרָה" על ידי "אִישׁ עֲתִי".

זאת אומרת, זאת 'פרוצדורה' נקרא לזה שאי אפשר בלעדיה. כידוע לכם, ה"איש עתי" הזה הוא איש 'מזומן', כך אומרים חכמינו, מזומן מראש, נבחר מראש למשימה שלו. ועל ידי זה שהכהן הגדול מתוודה עליו את כל חטאות עם ישראל – הוא בעצם מניח על ראשו של השעיר הזה את כל החטאים. והוא נשלח לצוק ששולחים אותו, ל'עזאזל' – הצוק הזה גבוה מאוד, הוא נמצא במדבר ויש לו פינות כאלה, שכשהשעיר נדחף והוא נופל כל הבליטות האלה קורעות את גופו – עד שהוא מגיע לחצי הדרך, כבר הוא קרוע איברים איברים. זאת אומרת, זה מעשה מיוחד.

קושרים לו "לשון של זהורית" אדומה, וכשעם ישראל זוכה היא הופכת להיות לבנה. גם בפתח ההיכל, יש שמה לשון זהורית כדי שעם ישראל יראה אם היא הפכה להיות לבנה או לא, כי יש מרחק בין בית המקדש לבין הצוק הזה.

והדבר הזה כל כך חשוב שה"איש עתי" הזה, גם אם הוא בטעות, או בהשגחה כמו שאומרים, נטמא – אז מותר לו לקחת את השעיר אפילו שהוא טמא, הוא מקבל את השעיר מהכהן. ואם השעיר חולה, הוא לוקח אותו על הגב שלו, סוחב אותו על הגב שלו. ואם הוא צריך לאכול ולשתות בדרך, כי הדרך קצת ארוכה, אז מותר לו ביום כיפור לאכול ולשתות – העיקר שיעשה את השליחות שלו. זה בענין ה"איש עתי".

הכהן הגדול עושה את העבודה שלו בתוך קודש הקודשים: גם הקטורת, וגם צריך את הדם לתת על הכפורת – כל מה שהוא עושה שם, כל זה בדיוק בדיוק לפי הסדר הנכון. וזה תלוי לא רק בסדר הנכון שיעשה, אלא גם בכוונה הנכונה שלו. כי אם הוא לא צדיק – אז הוא "לא הוציא שנתו", זאת אומרת, מת – או שם או אחר כך, אבל באותה שנה הוא נפטר. ובאמת זה קרה בבית שני שהרבה כהנים גדולים קנו את הכהונה בכסף כי היתה שמה שחיתות, ולכן לא הוציאו את שנתם. למרות שהם ידעו שלא יוציאו את שנתם – הם קנו את הכהונה כדי שהם יהיו כהנים גדולים. גם השלטון רצה את זה ככה.

אז אם כן, זה תלוי בתשובת עם ישראל, במעשה הכהן הגדול, בדרגתו של הכהן הגדול, איך הוא עושה את העבודה, שלא ישנה את העבודה – משביעים אותו, שבעת ימים לפני יום הכיפורים משביעים אותו שלא ישנה את העבודה, כי היו צדוקים שלא ידעו שהם צדוקים, והם רצו לשנות את העבודה בפנים כשלא רואים מה שהם עושים.

אז: תשובה, מעשה של כהן גדול, והשעיר שמשלח לעזאזל.

ארבעים שנה לפני החורבן לא היה עולה גורל ימין לה' – כי היו שמים שתי גורלות, אחד לה' אחד לעזאזל, שני שעירים שצריכים להיות בדיוק אותו דבר: באותו גודל, באותו מחיר, באותו מראה, וקונים אותם ביחד. אני אומר, 'זה לעומת זה' ממש, זה לעומת זה שמים אותם. והכהן גדול, כשהוא מכניס את הידיים שלו לקלפי ומוציא את הגורלות – אז אם היה עולה ביד ימין "לה'", זה היה סימן טוב, "ימין ה' עושה חיל!" ואם לא, זה היה סימן לא טוב.

ארבעים שנה לפני החורבן כבר לא היה עולה הגורל ביד ימין ולשון הזהורית לא היתה מלבינה. אז מה קרה פה? איך אומרים, מי לא עשה את עבודתו? או שהכהן גדול לא היה כזה צדיק, או שעם ישראל לא עשה תשובה כראוי – שזה יותר מסתבר, ושקרה הרבה פעמים.

מובא בזוהר שאיך עובד הענין הזה – שהס"מ מקבל את השעיר הזה, נהנה ממנו, כביכול זה איזה מין 'שוחד' שנותנים לו, הוא 'מבסוטי' מהשפע שהוא מקבל מהחטאים של עם ישראל, 'שִׁבְעֵי' כמו שאומרים – אז הוא מפסיק לקטרג. לא רק שהוא לא מקטרג, הוא מתחיל ללמד זכות.

חשבתי על זה, איך הדבר הזה קורה. ניתן איזה משל: נניח באיזו מדינת עולם שלישי, יש שם איזה פקיד בכיר, ובן אדם מסתבך עם הפקיד הזה. אומר לו הפקיד: "תראה, עברת על העבירה הזו וזו וזו וזו. תכף אני מלשין למלך. אני לא מוותר". הבן אדם מרגיש לחוץ, נותן לו שוחד, כפי שמקובל במדינות שמה... הפקיד לוקח את השוחד והוא אומר: "הכל כשר! כשר!" שם חותמות 'הכל כשר' ובכלל לא היו חטאים... אז ככה, קצת דומה.

תשאלו: אבל הס"מ, העיקרון שלו זה להילחם בקדושה ולפגוע בעם ישראל, אז למה הוא מוותר? קודם כל, כאשר הס"מ מוותר אז ה' יתברך מרחם על עמו ישראל אפילו שלא מגיע להם, כי אבא שבשמים "ורחמיו על כל מעשיו", בוודאי על עם ישראל. מי שמפריע לו זה הס"מ שמקטרג. אבל אם הוא כבר לא מקטרג, אז אבא שבשמים סולח. ובכל זאת, אם הלשון של זהורית לא הפכה להיות לבנה – סימן שה' לא סלח למרות שהס"מ קיבל את שלו, כי הוא קיבל את שלו. זאת אומרת, שאבא שבשמים מוכן לסלוח כמו שאומרים 'עד גבול מסוים'. אם הוא רואה שהתשובה היא לא תשובה והסליחה הזו לא תעזור לעם ישראל להגיע לתיקון, אז הוא לא סלח, כדי שהעם ישבר ויבכה ויעשה תשובה אמיתית.

צריך להבין שבזמן שיש בית מקדש ישנה סכנה רוחנית שהעם יבנה על המעשים ה'טכניים' נקרא לזה, שאנחנו נדרשים לעשות. נניח עבודתו של כהן גדול, הם סומכים על זה, הם סומכים על השעיר המשתלח – ולא עושים תשובה. אם הכהן גדול נקנה בכסף כמו שהיה בבית שני – כנראה שהרף היה מאוד נמוך כבר מבחינת יראת שמים ועבודת ה' וכל מה שצריך. אז אם הרף יורד באופן כללי, אז גם הפרט לא עושה תשובה כל כך, כי כבר מתרגלים לדברים... "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה", אז אם לא מוכיחים זה את זה והרף יורד, כבר בסוף לא עושים תשובה כמו שצריך, אומרים "אחטא ואשוב", "יום כיפור מכפר"... יום כיפור לא מכפר – אם בן אדם מכוון לעשות עבירות ושאחר כך הוא יעשה תשובה ויום כיפור יכפר, יום כיפור לא יכפר. "אחטא ואשוב, אחטא ואשוב" גם כן "אין מספיקין בידו לעשות תשובה".

ולכן צריך להיזהר מאוד מ"מצוות אנשים מלומדה" ולחשוב שאנחנו 'נפתה' את אבא שבשמים, ניתן שוחד לסטרא אחרא, והכל יהיה בסדר והכל יסתדר, הכל "כשר כשר", לא. "ה' אלוקיכם אמת", אבא שבשמים רוצה אמת. הוא יכול להיות בבחינת "מַעֲלִים עֵין מְסוֹרְרִים" עד גבול מסוים כאשר הוא חושב שהעלמת העין הזו – 'טוב נו', הם התאמצו. הם לא התאמצו מספיק, הם לא עשו את העבודה ממש כמו שרציתי, אבל בכל זאת "ניתן להם צ'אנס" כמו שאומרים. אבל אם הם גם את זה לא עושים וחושבים שדברים, שנקרא להם 'מעשיי-טכניים', הם יפתרו את הבעיה במקום התשובה – אז הם טועים.

לכן הלשון של זהורית נשארה אדומה, ועם ישראל קיבל את מה שקיבל במשך השנה, את העונשים רחמנא לצלן.

עכשיו בענין של הסטרא אחרא, שהוא מקבל את השפע על ידי השעיר הזה, את כל השפע של העוונות האלה – למה בכל זאת הוא שותק והוא הופך להיות מליץ יושר? כי האמת שלא מעניין אותו שום דבר. הסטרא אחרא, מעניין אותו לקבל לעצמו, לקחת לעצמו את השפע, כמו עֵשָׂו שרצה את "האדום האדום הזה" ולא עניין אותו כלום. אז זה אותו דבר – הס"א קודם כל רוצה לְשִׁבְעֵי

ולהנות מהדבר הזה, ואחר כך הוא יחשוב אם יקטרג או לא יקטרג. כבר אין לו כח לקטרג – אז הוא אומר "כן, הכל בסדר", פלא פלאים. אז אלה נקודות למחשבה בפרשת אחרי מות.

בקשר לפרשת קדושים: כל מי שרוצה לדעת מה ה' יתברך רוצה מעמו ישראל, מה הדרישות כדי להיות עם קדוש, שיקרא את פרשת קדושים. יש שם את רוב הדרישות: גם שמירת שבת וגם בענין שמירת הברית, שמירה מהעריות וכל הענין של הכשרות – כל הדברים, עיקרי העניינים.

וכשרוצים לדעת למה דווקא מעניין את ה' יתברך מה אדם אוכל – יש היום אנשים שאומרים "מה זה משנה לו? בורא עולם כזה עצום, מה אכפת לו מה אתה אוכל ואם ברכת קודם ואם נטלת ידיים או לא?" יש הרי דעות כפרניות כאלה – אז התשובה היא: כן, ככה ה' יתברך רוצה, זה מה שהוא רוצה, אם נסתכל על הדרישות שהוא דורש בפרשת קדושים.

והוא אומר למה הוא רוצה שנהיה קדושים – "כי קדוש אני". זאת אומרת, הוא מצפה מעם ישראל להיות עם קדוש כי ה' יתברך הוא קדוש.

זה מושג שמביא 'בעל הסולם' הקדוש ז"ע: 'הַשְׁתוּוּת הַצּוּרָה' – הוא רוצה 'השתוות הצורה', שעם ישראל יהיה ב'השתוות הצורה' אליו יתברך. וחכמתו העליונה, שברא את העולם באמצעות החכמה, קבעה שאלו הדברים שצריכים לעשות על מנת להיות קדושים – אלו ולא אחרים.

אם נסתכל על מערכת הערכים שיש היום בחברה הכללית, גם בארץ וגם אצל האומות, מה נראה להם דברים חשובים ומה נראה להם דברים זניחים, נראה שלא מעט מהדרישות שאבא שבשמים דורש מעם ישראל להיות קדושים – אצל אומות העולם או חלק מאומות העולם זה בכלל לא נחשב לדבר חשוב, ההיפך. והמושגים האלה חודרים.

אז יש דברים שנראים רחוקים מהשכל. נכון, יש חוקים ומשפטים. אז יש ביניהם דברים שהם מעל השכל האנושי שאנחנו לא יכולים להבין למה ה' רוצה את זה או לא רוצה את זה, והוא רוצה שנקיים אותם בתור 'ציווי המלך'. המלך ציוה, ואנחנו צריכים לקיים. כל מה שה' ציוה "נעשה ונשמע".

ולמה בן אדם בעל שכל עם בחירה חופשית, שגם 'חושב את עצמו', נדרש לעשות דברים שהם לא לפי השכל האנושי? כדי שהוא יתבטל כלפי הבורא יתברך. התורה דורשת דברים שדורשים מהאדם: א. להתגבר על יצרו הרע במחשבה, דיבור ומעשה, ב. להתבטל כלפי אבא שבשמים, ורק בגלל שאבא שבשמים ביקש אנחנו צריכים לעשות, או אם זו מצוות 'לא תעשה' אז לא לעשות, זה הכל. אם נבין – נבין. אם לא נבין – גם לא חשוב.

לעתיד לבוא בגאולה השלמה יִנְדְעוּ טַעַמי המצוות, וכולנו נדע למה ה' יתברך רצה שנשמור שבת או נניח תפילין או אסר עלינו את העריות והתיר לאומות העולם דברים אחרים – למשל, מותר להם לאכול כל מיני דברים שליהודי אסור לאכול. למה זה? כי הוא רוצה שנהיה קדושים. מסתבר שהוא בחר בנו מכל העמים שנהיה "ממלכת כהנים וגוי קדוש", ויש שמה את הדרישות – בפרשת קדושים.

אם אנחנו לא מקיימים את הדרישות, ואם חלילה נתנהג כפי שהתנהגו הגויים שהיו פה בארץ לפני שעם ישראל בא לארץ, אז הארץ תקיא אותנו חס ושלום, תקיא, כי הארץ היא קדושה. וכל מה שאנחנו נדרשים לקיים הוא כדי להיות קדושים. אה, אנחנו לא קדושים? – אז יש 'סעיף' כמו שאומרים, ב'חוזה', שמי שלא קדוש הארץ מקיאה אותו.

ראינו, אלפיים שנה כולנו היינו בגלות. זה לא בגלל שהיינו קדושים ומושלמים... זה בגלל שלא היינו כפי שאבא שבשמים מצוה. ולכן, בן אדם צריך לדעת שלחיות בארץ זו זכות עצומה. ואם הוא רוצה

לגור בארץ, לחיות כאן, הוא צריך לקיים את המצוות. אם הוא לא מקיים את המצוות – יכול להיות שחלילה הארץ תקיא אותו.

הכרנו כבר יהודים ויהודיות שנולדו בארץ, ובגלל קריירה וכל מיני עניינים נסעו לחו"ל והשתקעו בחו"ל, והילדים כבר בחו"ל וכבר התחתנו שם עם שאינם יהודים, והם כבר לא חושבים לחזור לפה – ובעצם הארץ הקיאה אותם רחמנא לצלן, אם לקרוא לזה ככה לפי מה שכתוב שם.

אז עם ישראל אוהב את ארץ ישראל ורוצים לזכות לחיות בארץ ישראל – צריך לשמור את התורה והמצוות ולהיות קדושים. ואז שום אומה לא יכולה להוציא אותנו לגלות ושום דבר – נחיה פה לבטח.

בעזרת ה' שנזכה כולנו להיות קדושים ולעשות נחת רוח לאבא שבשמים!

ושתבוא הגאולה ברחמים בקרוב!

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק לעבודתו יתברך.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א: 

**צריך לדעת
לבקש סליחה
וצריך לדעת לסלוח.
זה כלל גדול
בעבודתו יתברך.**

מתוך 'לבקש סליחה ולסלוח
דרך עץ החיים'
www.rachlin.org.il



להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.

